

Posudek vedoucí diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Andrea Lešková**

Název práce: **Zakončení vzdělávání na ZŠ - Projekt žáků 9. třídy ZŠ J. K. Tyla v Písku**

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 65

Počet příloh: 15

Počet titulů v seznamu literatury: nižší počet zdrojů

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X		
--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

		X	
--	--	---	--

Využití výzkumných empirických metod

		X	
--	--	---	--

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

		X	
--	--	---	--

Naplnění cílů práce

		X	
--	--	---	--

Vyváženost teoretické a praktické části

		X	
--	--	---	--

Návaznost kapitol a subkapitol

		X	
--	--	---	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

		X	
--	--	---	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

		X	
--	--	---	--

Celkové hodnocení práce:

Výběr tématu a typu DP:

Pozitivně hodnotím volbu tématu: jak píše i autorka, specifické vzdělávání v 9.ročnících je u nás věnována jen okrajová pozornost, přitom jde o ročník ukončující povinnou školní docházku, ročník přechodový ke středním školám atp. Z tohoto důvodu je také vhodný typ diplomového úkolu, tj. teoreticko-empirický výzkumný projekt.

K teoretické části:

- Autorka většinu svých komentářů bude znát, protože jsem měla možnost tuto část číst před odevzdáním práce. K nim patří např. i upozornění, že historický pohled tak, jak je pojednán, je nadbytečný.
- Souhlasím s autorkou v tom, že v odborné literatuře je věnován 9. ročníku poměrně malý prostor. O to více se podle mého názoru měla opřít o literaturu týkající se celkového pojetí základní školy či jejího druhého stupně: a k tomu je literatury (i s prezentovanými výzkumy) více než dostatečně. Vyrovnat se s kurikulem 9. ročníku tím, že uvedu výčet kompetencí a vzdělávacích oblastí, je podle mého názoru pro diplomový úkol opravdu málo.
- Autorka dobře zařazuje ke specifické 9.ročníku krátký popis důležitých událostí, jako je např. testování, nevyužívá však tento popis k hlubšímu přemýšlení o souvislostech, které to pro specifiku ročníku může mít. Tematika přechodu ZŠ – SŠ by mohla být adekvátně pro tematiku DP využita, zde však jde spíše o SŠ, nijak zvlášť se autorka nezabývá tím, co to znamená pro specifiku vzdělávání v 9.ročníku. Obdobně psychologické problémy přechodu mezi ZŠ a SŠ by měly být vztaženy spíše na žáky ZŠ (zde citace týkající se odborné školy). Autorka zařadila podstatnou problematiku volby povolání, je však pojednána jako souhrn určitých postřehů.
- Pro empirickou část důležitá tematika projektové výuky je k předchozímu textu v podstatě jen přidána, v textu není příliš zřetelná linka k cíli DP. S tím se autorka zřejmě vyrovnává tím, že dává příklady realizovaných projektů v 9.třídách: škoda, že se nesnaží o jejich zobecnění (proč právě tato témata a tato charakteristika v 9. ročnících). Škoda také, že neuvádí příklady ze zahraničí, které často reagují na skutečnou specifiku vzdělávání v posledním ročníku povinné docházky.
- Výklad, zřejmě tím, že autorka nevyhledala více opor v odborné literatuře, je do značné míry opřen o názory autorky, z nichž některé jsou diskutabilní (např. nemusí automaticky platit, že u nejvyššího ročníku jsou na děti kladeny nejvyšší požadavky), některé předčasně zobecňují, některé zase relativizují. Tím je také ovlivněn kolísavý styl výkladu, odklon od odborného stylu (výrazné zejména v části o rizicích 9. ročníku).
- Textu nijak zvlášť nepomáhají shrnutí i po krátkých podkapitolách.

K empirické části a závěrům textu:

- V této části popisuje autorka cíle empirického šetření, výzkumný problém, výzkumné otázky, volbu designu výzkumu a výzkumných metod. Upozorňuji, že je nadbytečné citovat z metodologické literatury, co je smyslem analýzy atp. – důležité je zdůvodňovat, proč využívám ten a ten výzkumný postup. (A toho je tady méně).
- Cíl intelektuální pro empirický výzkum je zformulován takto: *... jaký vliv má akce podobného typu (absolventský ples) na učení a výuku žáků a případně jakých cílů dosahuje samotný projekt, základní výzkumná otázka pak Co přináší organizace absolventského plesu žákům 9. ročníku na základní škole?* Podstatný problém vidím

v tom, že autorka nezkoumala vliv na učení, ale to, co o projektu říkají žáci, případně učitelé. .

- Autorka uvádí, že případová studie byla založena také na pozorování, určuje ji dokonce jako hlavní metodu a vzhledem k cíli by to opravdu hlavní metoda být měla. V textu jsem však – kromě určení počtu hodin (36) a vyjmenování navštívených předmětů nenalezla ani metodologickou charakteristiku jejího vlastního pozorování, ani vyhodnocení dat z pozorování. V příloze je sice příklad pozorovacího archu, nevíme ale zdůvodnění této struktury ve vztahu k cíli výzkumu.
- Závěry případové studie, která má jít do hloubky případu, považuji za velmi slabé. Přece jen pokud je zkoumán projekt, je vždy založen na principech samostatnosti a zodpovědnosti (pokud je to opravdu projekt) a spolupráci (pokud je to skupinový projekt). Autorka totiž píše: *Došla jsem k závěru, že se žáci prostřednictvím plesu učí hlavně samostatnosti, zodpovědnosti a spolupráci.*
- Celkové závěry jsou shrnutím obsahu diplomové práce. Text nemá diskusní část, ani obecnější závěry, které by čtenáři řekly více o specifikách zakončování povinné docházky. .

Formální stránka práce: :

- V souvětích je nadužíváno slovo „tak“
- Autor je Greger, nikoliv Gregera (s.29)

Otázka k diskusi při obhajobě:

- Jak do problematiky 9. ročníku spadá problematika sociálních nerovností?
- Jak se autorka vyrovnala s nebezpečími realistického přístupu? (s. 52)
- Jak probíhalo pozorování?

Závěr posouzení diplomové práce:

Byla jsem vedoucí diplomové práce a měla jsem možnost komentovat teoretickou část práce – s tím, že jsem autorce doporučila odložení. Autorka se však rozhodla pro odevzdání práce v tomto termínu.

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**

Navrhovaná klasifikace: **d o b ř e**

Datum: 13. května 2017

podpis: doc.PhDr.Hana Kasíková,CSc.